

Rammaáætlun, 2. áfangi haust 2009

Faghópur 1

Flóra – verðmæti
háhitasvæði

Að mestu byggt á:

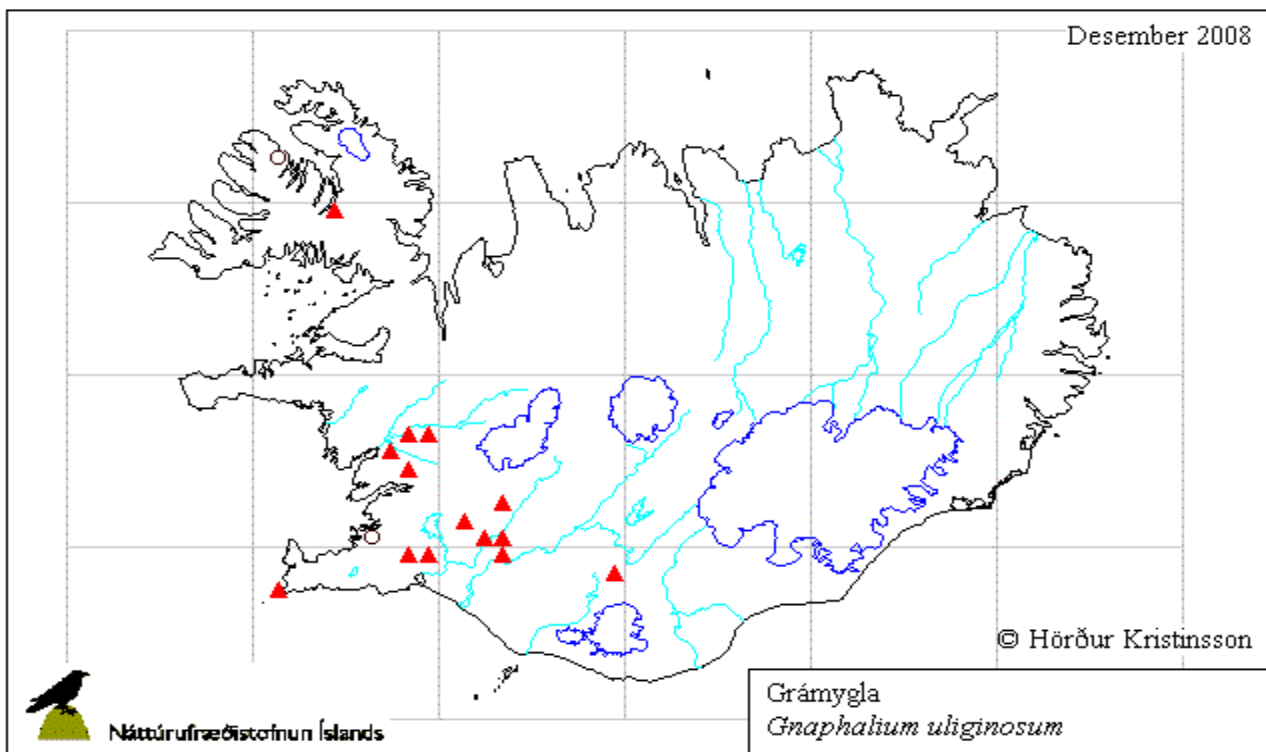
Ásrún Elmarsdóttir o.fl. 2009

Gróður, fuglar og smádýr á 18 háhitasvæðum.

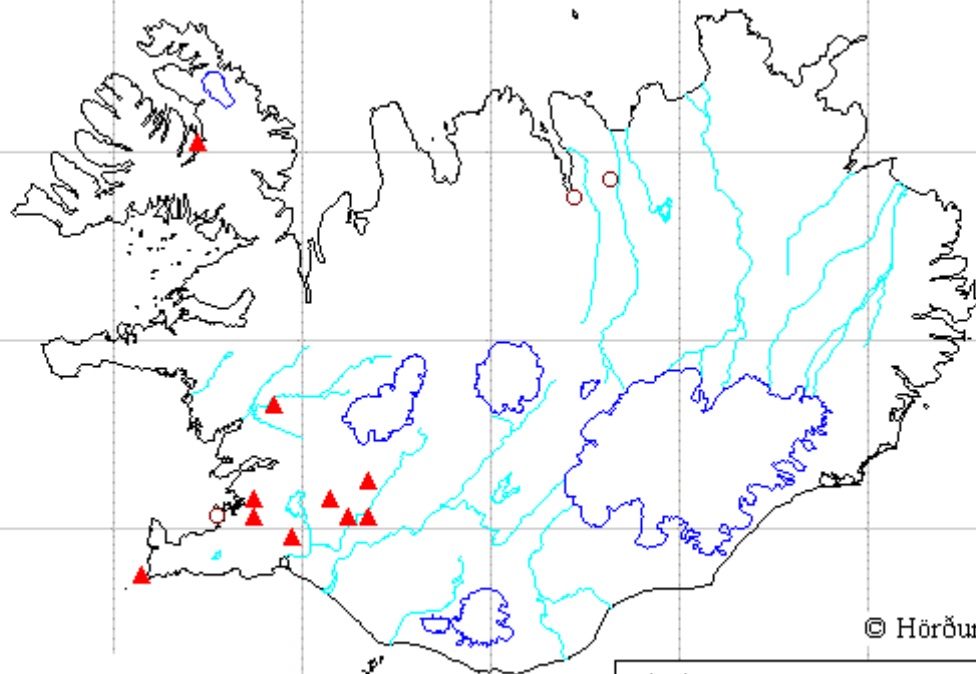
Samantekt fyrirbyggjandi gagna

Reykjanes – Stóra Sandvík

- Láglandi, lítið svæði (Ní: 8,7 km²)
- 94 teg. háplantna
- 53 teg. mosa og 19 teg. fléttna
- 3 teg. sjaldgæfra jarðhita-blómplantna
 - naðurtunga á válista
 - flóajurt á válista
- sjaldgæfar: renglutungljurt, grámygla
- 8 jarðhitamosar, 4 á válista
- engar sjaldgæfar fléttutegundir

Janúar 2008

© Hörður Kristinsson

Flóajurt
Persicaria maculosa

Náttúrufræðistofnun Íslands

Copyright: Hörður Kristinsson 2005

Desember 2008

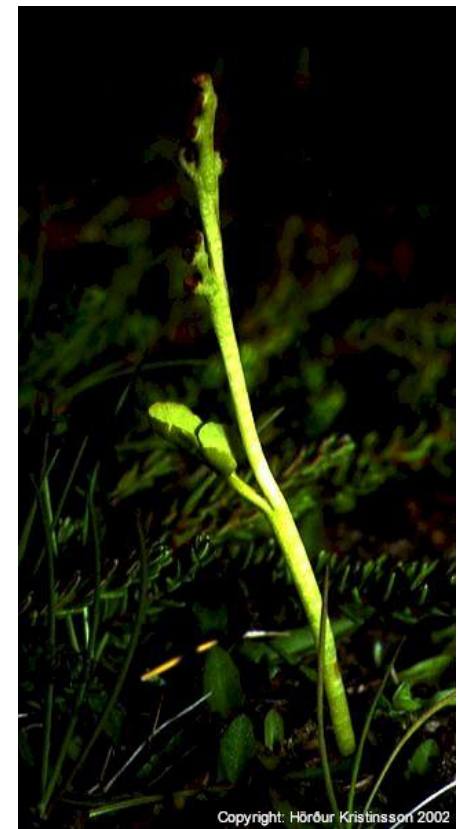
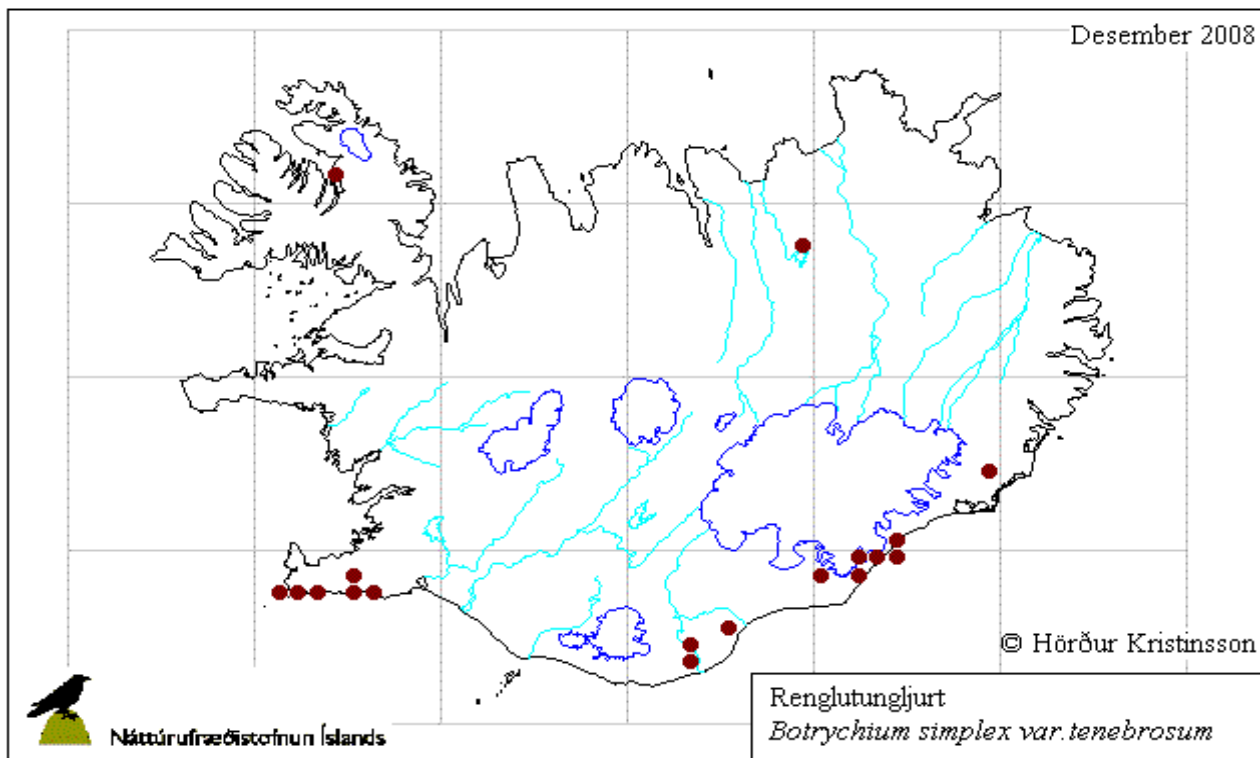
Náttúrufraeðistofnun Íslands

© Hörður Kristinsson

Naðurtunga
Ophioglossum azoricum

Copyright: Hörður Kristinsson 1999

Dvergtungljurt (*Botrychium simplex*) er smávaxin tungljurt með gróbæra blaðhlutann á grönnum, allöngum stilk, en grólaus blaðhlutinn er oftast stilkstuttur og festur alveg niðri við jörð. Smáblöðin eru einföld, oft nokkuð hrokkin á röndunum. Þetta er sjaldgæf tegund, sem stundum vex við jarðhita eins og í Jarðbaðshólum og Bjarnarflagi í Mývatnssveit, en vex einnig í köldum, sendum jarðvegi einkum við suðausturströnd landsins. Hér á landi hefur einnig nýlega fundizt sjaldgæft afbrigði dvergtungljurtar, *Botrychium simplex* var. *tenebrosum* (**renglutungljurt**). Á því er grólaus blaðhlutinn festur mjög ofarlega á stönglinum, og oft ber hann einnig örfáar gróhirzlar. Rannsóknir eiga eftir að skera úr um hvort þetta afbrigði sé í raun sjálfstæð tegund fremur en afbrigði dvergtungljurtar. Þetta afbrigði er á myndinni lengst til hægri hér fyrir neðan. Dvergtungljurtin er friðuð samkvæmt náttúruverndarlögum.

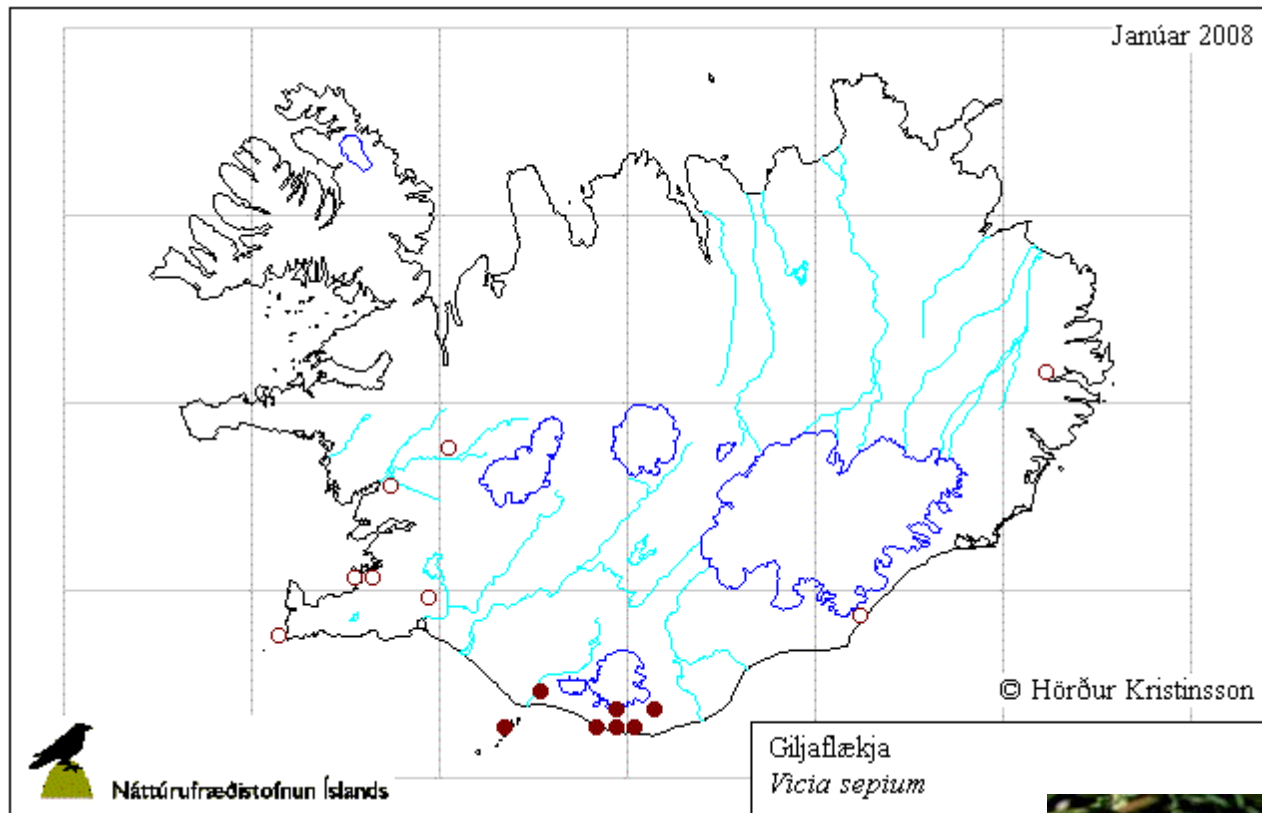
Faghópur 1 2009:
verðmætatamat
Tegundir lífvera: plöntur
Háhitasvæði

Tegundir lífvera: plöntur

[illegible]

Eldvörp - Svartsengi

- Láglendi til 220 m, NÍ: 32 km²
- 131 teg. háplantna
- 43 teg. mosa og 18 teg. fléttna
- 1 teg. á válista: naðurtunga
- renglutungljurt
- giljaflækja
- 4 jarðhitamosar, hæruburst á válista
- engar sjaldgæfar fléttutegundir
- litlar upplýs. um mosa og fléttur

skv. Herði er tegundin slæðingur á Reykjanesi

Rauðu punktarnir á útbreiðslukortinu tákna svæðið þar sem giljaflækjan er landlæg og hefur vaxið um langan aldur, en rauðu hringirnir eru staðir þar sem hún hefur náð að dreifast síðar með byggðinni.

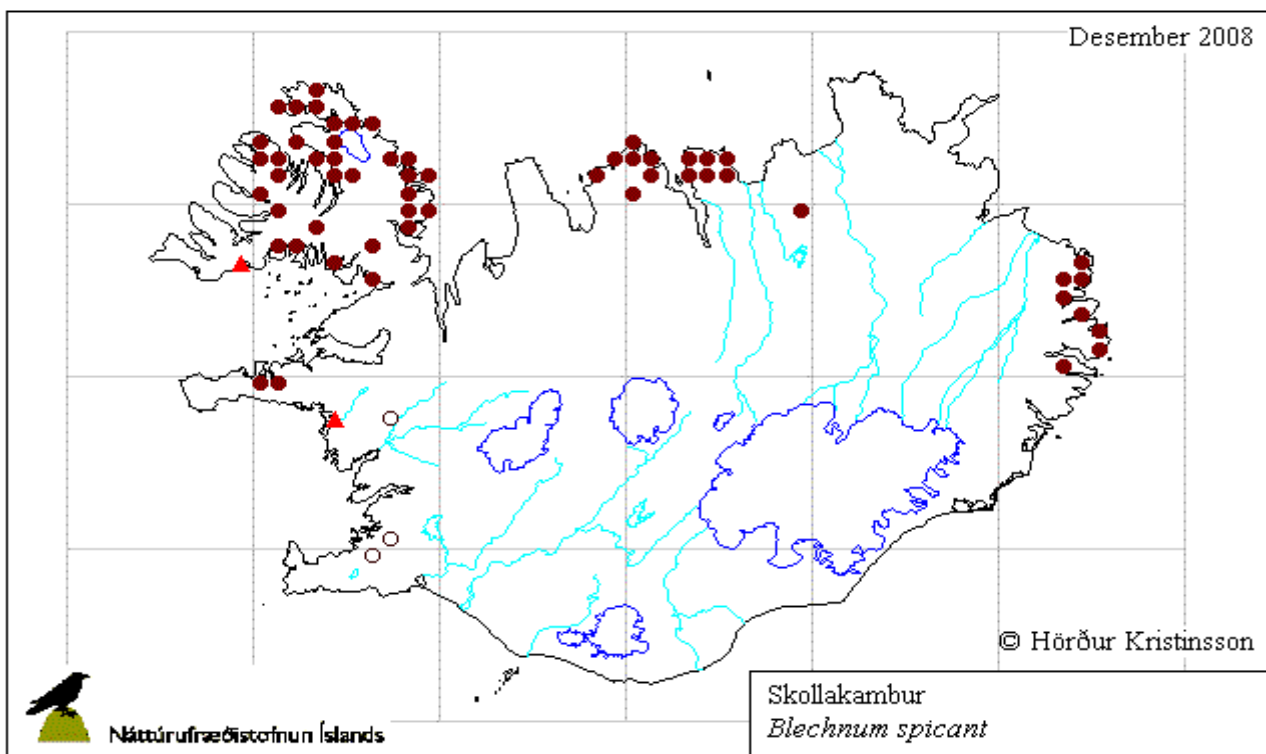
Faghópur 1 2009:
verðmætat
Tegundir lífvera: plöntur
Háhitasvæði

Tegundir lífvera: plöntur

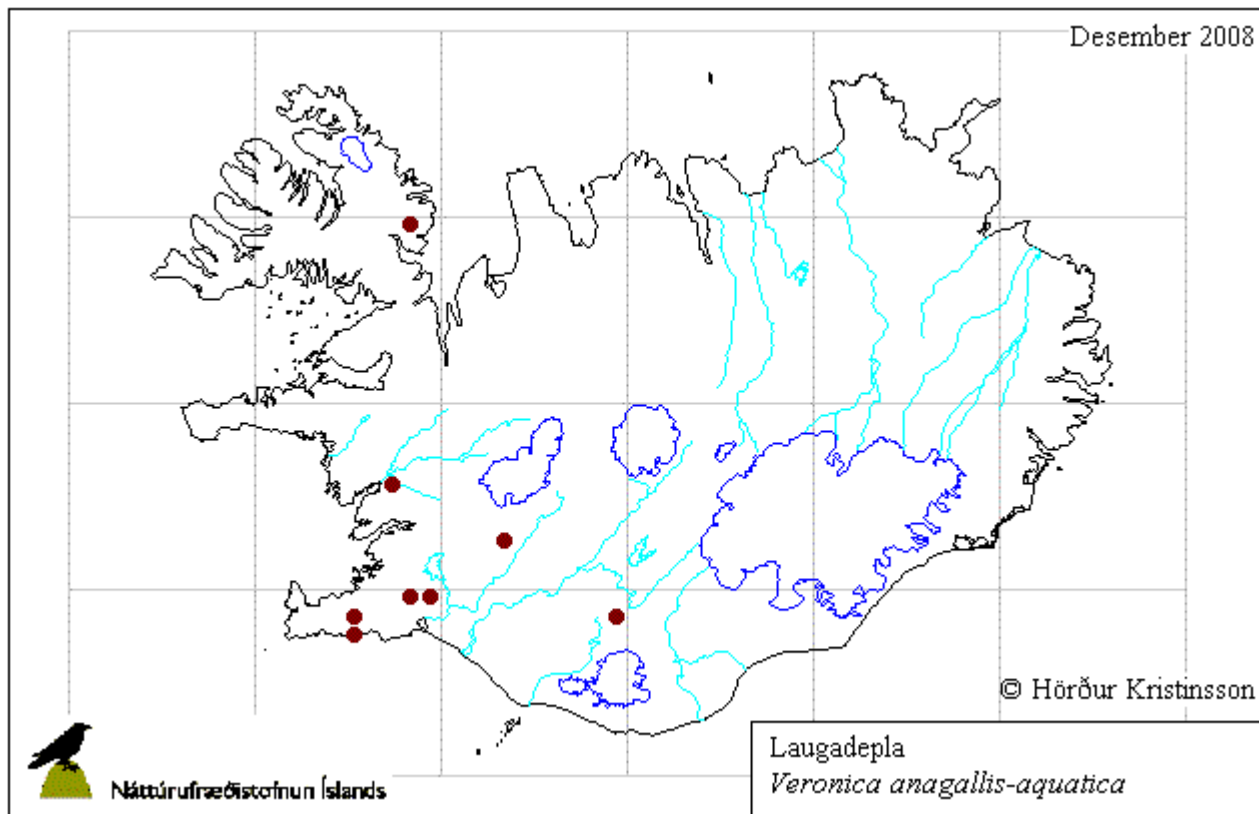
[illegible]

Krýsuvík

- 120-360 m hæð, NÍ: 71 km²
- háplöntur og mosar vel skráð en fléttur illa
- 219 teg. háplantna
- 130 teg. mosa og 47 teg. fléttna
- Á valista:
 - naðurtunga
 - tunguskollakambur líka friðlýstur skv. nv lögum
 - laugadepla
- blátoppa, hnotsörvi, renglutungljurt, skógfjóra og vatnalaukur
- 1 mosi á valista + 3 jarðhitategundir mosa
- fléttutegundir goskróar metin með hátt verndargildi

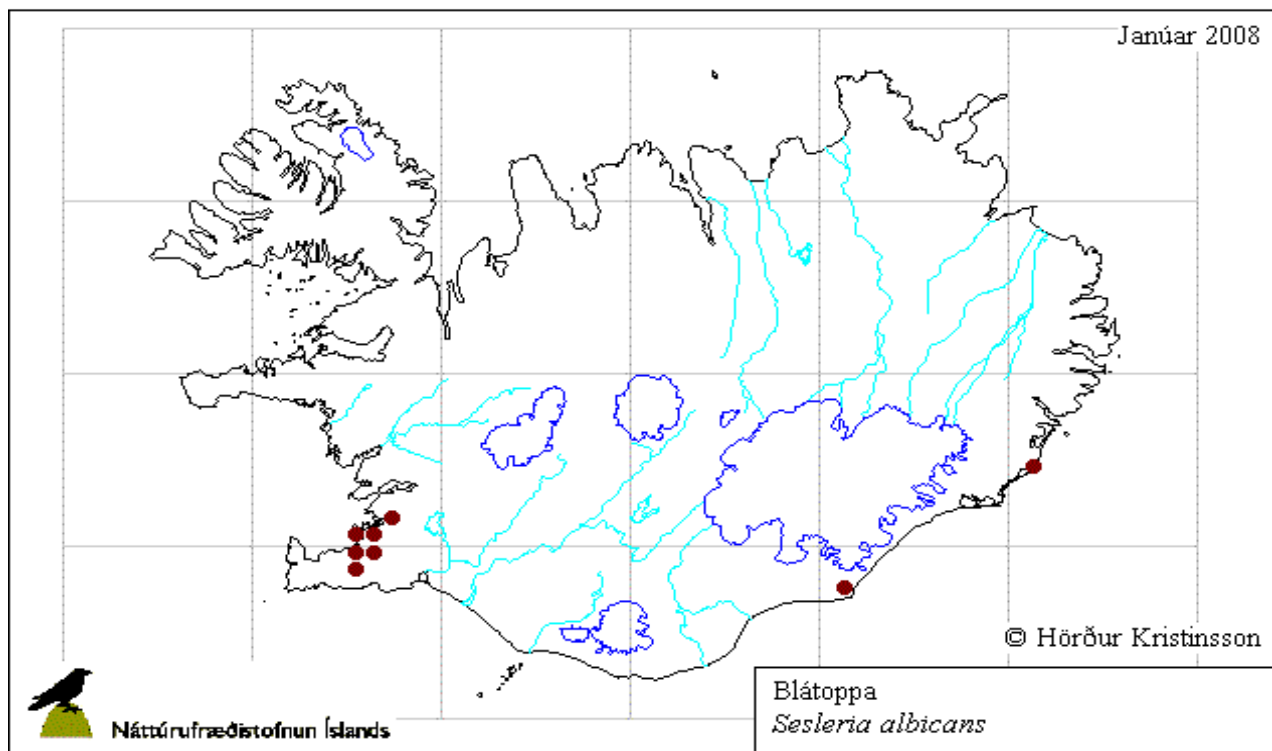

Skollakambur (*Blechnum spicant*) er burkni sem er sjaldgæfur á Íslandi. Hann vex eingöngu á láglendum svæðum (mest neðan 200 m) þar sem snjóþyngsli eru mjög mikil. Til dæmis er hann með algengari burknum í Héðinsfirði. Hann vex einnig á Ólafsfirði, Siglufirði, í Fjörðum og sums staðar á Vestfjörðum. Gróbæru blöðin eru frábrugðin tillífunarblöðunum, þau standa upprétt og eru tindótt eins og tvíhliða kambur. Afbrigðið var. *fallax*, **tunguskollakambur**, er smávaxið jarðhitaafbrigði og á því eru gróbæru blöðin eins og hin blöðin. Þetta jarðhitaafbrigði er friðað.

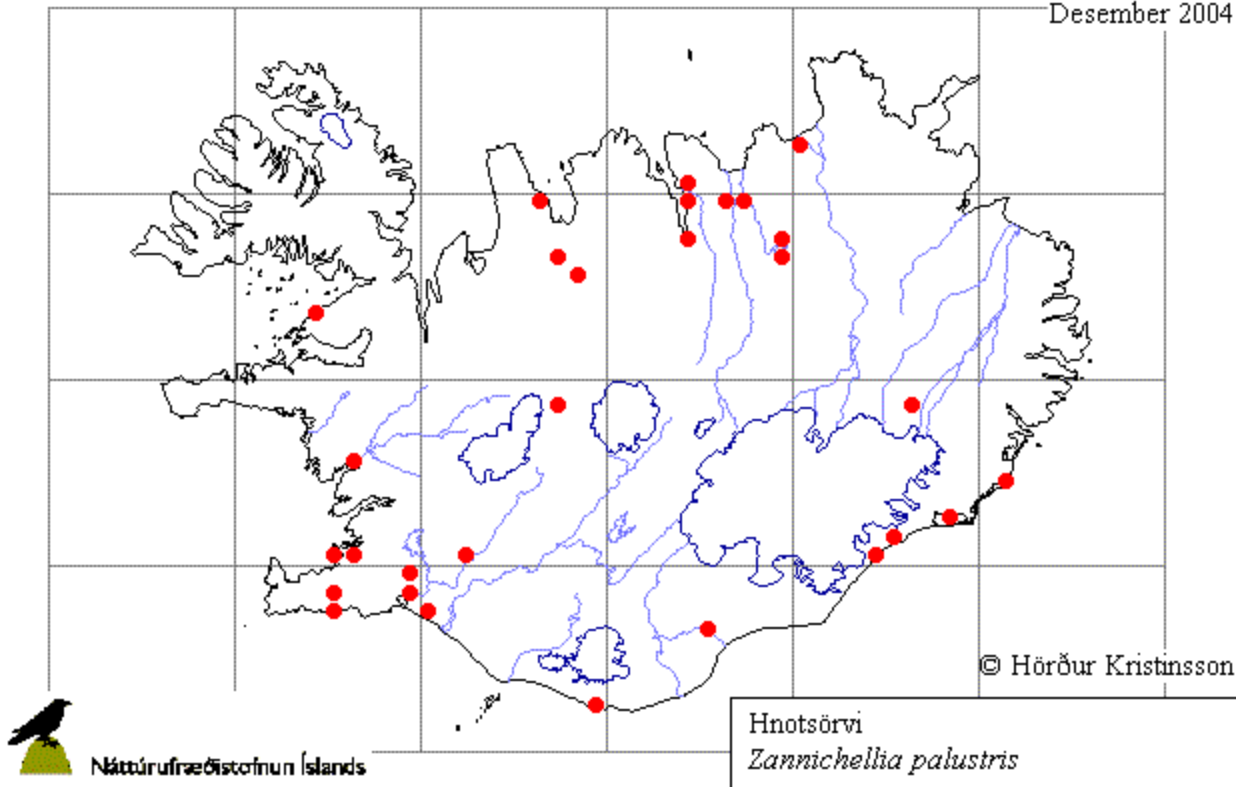

Laugadepla (*Veronica anagallis-aquatica*) vex aðeins við laugar og í volgum lækjum. Getur hún myndað þar þéttar breiður. Hún er sjaldgæf, finnst einkum á suðvesturlandi. Bláir þríhyrningar eru merktir á kortinu fyrir neðan þar sem hún vex við jarðhita, en hringurinn með rauða punktinn er vaxtarstaðurinn við Kleifarvatn þar sem hún mun nú vera útdauð.

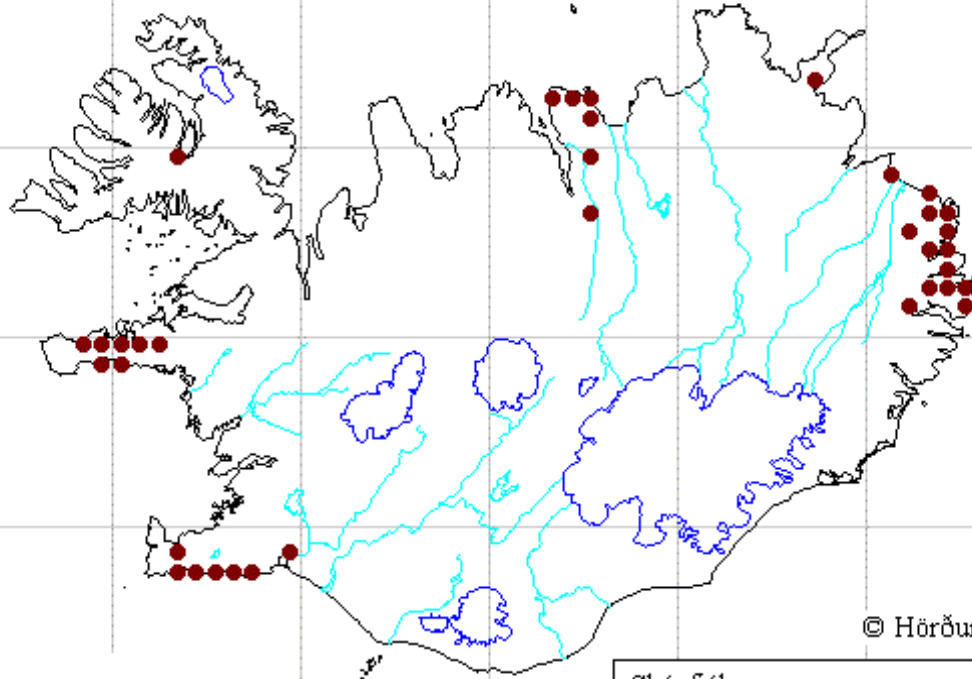

Blátoppa (*Sesleria caerulea*) er sjaldgæf grastegund, aðeins fundin á nokkru svæði á höfuðborgarsvæðinu og í næsta nágrenni. Hefur fundizt á tveim stöðum utan höfuðborgarsvæðisins, á Fagurhólsmýri og utan í Tófuhorni við Hvalnes í Lóni. Hún vex í mólendishöllum utan í og uppi á ásum. Vaxtarstaðirnir á Suðausturlandi gætu bent til þess, að blátoppa hafi borizt þangað til landsins með fuglum, en á höfuðborgarsvæðinu hefur hún án efa vaxið mjög lengi.

Hnotsörvi (*Zannichellia palustris*) er fíngerð vatnajurt sem einkum vex nálægt sjó, oft í lónum eða vatnsfarvegum sem sjór kemst inn í um háflóð. Einnig vex það stundum í vatni, einkum við jarðhita, lengra inni í landi. Hefur aðeins fundizt á láglendi, hæst í volgum vogum í Mývatni í um 270 m.

Janúar 2008

© Hörður Kristinsson

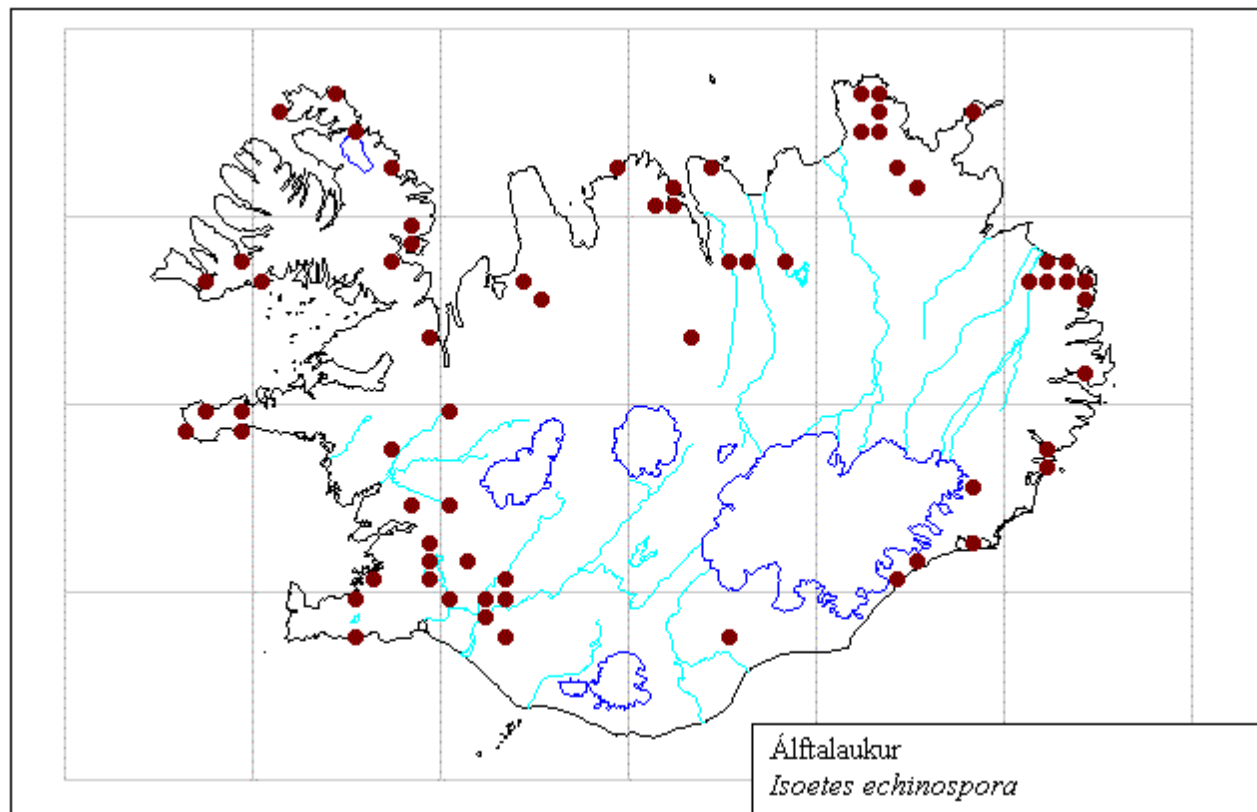
Náttúrufræðistofnun Íslands

Skógfjóra
Viola riviniana

Copyright: Hörður Kristinsson 1999

Vatnalaukur – *Isoetes lacustra*
útbreiðslukort vantar

Faghópur 1 2009:
verðmætatmat
Tegundir lífvera: plöntur
Háhitasvæði

Tegundir lífvera: plöntur

[illegible]

Brennisteinsfjöll

- Ní: 5 km²
- 390-560 m h.y.s.
- 64 tegundir háplantna, 50 teg. mosa og 17 fléttutegundir
- 6 jarðhitamosar
- klettavendill: sjaldgæfur mosi
- hreisturbikar:flétta á válista

Faghópur 1 2009:
verðmætat
Tegundir lífvera: plöntur
Háhitasvæði

Tegundir lífvera: plöntur

[illegible]

Hengill

- NÍ: 173 km² en þar inni er Grændalur, tekinn út hér
- Ath engar upplýs. um Bitru
- Hverahlíð: 66 hápl., 42 mosateg., 2 fléttuteg.
- Hellisheiði: 144 hápl., 132 mosateg., 15 fléttuteg.
- Ölkelduháls: 122 hápl., 87 mosateg., 17 fléttuteg.
- Á válista
 - naðurtunga
 - laugadepla
- aðrar jarðhitategundir: grámygla
- 6 jarðhitamosar, 3 á válista
- engar sjaldgæfar fléttutegundir

Faghópur 1 2009:
verðmætat
Tegundir lífvera: plöntur
Háhitasvæði

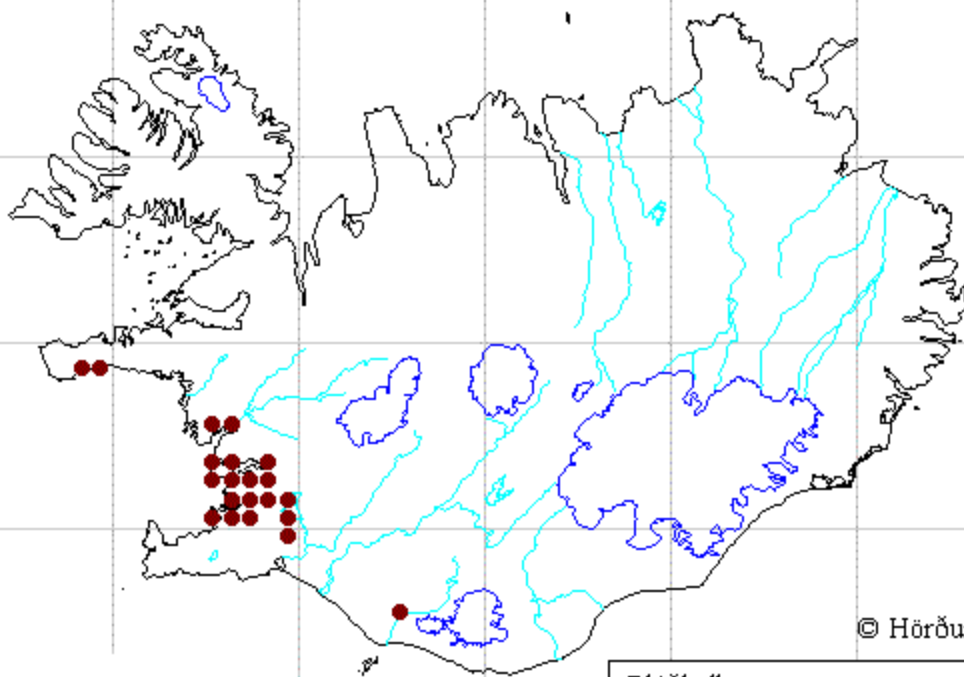
Tegundir lífvera: plöntur

[illegible]

Grændalur

- Láglandi, NÍ: ca 25 km²
- mjög vel skráð
- 212 teg. háplantna
- 116 teg. mosa og 102 teg. fléttna
- 3 teg. á válista
 - naðurtunga
 - flóajurt
 - laugadepla
- aðrar jarðhitategundir: varmadepla, grámygla
- aðrar fremur fágætar: giljaflækja, hnotsörvi og blóðkollur
- 7 jarðhitamosar, 6 á válista
- stjörnugráma: sjaldgæf fléttutegund

Desember 2008

© Hörður Kristinsson

Blóðkollur
Sanguisorba officinalis

Náttúrufræðistofnun Íslands

ath. úbreiðslukort passar alls ekki við
Plöntuhandbókina??

Copyright: Hörður Kristinsson 2008

Faghópur 1 2009:
verðmætat
Tegundir lífvera: plöntur
Háhitasvæði

Tegundir lífvera: plöntur

[illegible]

Kerlingarfjöll

- Ath svæðið liggur býsna hátt: 720-1460 m y.s.
- NÍ: ca 31 km²
- sæmilega skráð en ekkert frá Efri-Hveradölum
- 92 teg. háplantna
- 54 teg. mosa og 56 teg. fléttna
- engin teg. á válista
- 1 jarðhitamosi
- tvær sjaldgæfar fléttutegundir

Faghópur 1 2009:
verðmætatmat
Tegundir lífvera: plöntur
Háhitasvæði

Tegundir lífvera: plöntur

[illegible]

Köldukvísjarbotnar - Hágöngur

- Svæðið liggur mjög hátt: 810-1100 m y.s.
- NÍ: 42,7 km² en stór hluti undir Hágöngulóni
- 63 teg. háplantna
- 55 teg. mosa og 9 teg. fléttna
- engin teg. á válista
- 2 jarðhitamosar

Faghópur 1 2009:
verðmætatmat
Tegundir lífvera: plöntur
Háhitasvæði

Tegundir lífvera: plöntur

[illegible]

Torfajökull

- Svæðið liggur hátt: 560-1140 m y.s.
- Ní: 270 km²: langstærsta svæðið í jarðhita
- 182 teg. háplantna
- 129 teg. mosa og 63 teg. fléttna
- á válista
 - naðurtunga
 - laugadepla
- jarðhitategund: grámygla
- dvergtungljurt friðuð undir nv lögum
- mánajurt
- 5 jarðhitamosar, þar af 4 á válista
- 3 fléttutegundir á válista og ein í viðbót talin með hátt verndargildi

Faghópur 1 2009:
verðmætat
Tegundir lífvera: plöntur
Háhitasvæði

Tegundir lífvera: plöntur

[illegible]

Vonarskarð

- Svæðið liggur mjög hátt: 940-1280 m y.s.
- NÍ: 30 km² en stór hluti undir Hágöngulóni
- 82 teg. háplantna
- 81 teg. mosa og 17 teg. fléttna
- á válista
 - naðurtunga
- jarðhitategund: grámygla
- 2 jarðhitamosar
- fjallaskarfakál

Faghópur 1 2009:
verðmætatmat
Tegundir lífvera: plöntur
Háhitasvæði

Tegundir lífvera: plöntur

[illegible]

Kröflusvæði

- verður að teljast til hálendis: 440-800 m y.s.
- Ní: 34,5 km²
- 136 teg. háplantna
- 61 teg. mosa og 44 teg. fléttna
- á válista: naðurtunga
- sjaldgæf: renglutungljurt
- dvergtungljurt, keilutungljurt, línstö-r
- 3 jarðhitamosar
- 1 fléttutegund með hátt verndargildi

Faghópur 1 2009:
verðmætatmat
Tegundir lífvera: plöntur
Háhitasvæði

Tegundir lífvera: plöntur

[illegible]

Námafjall - Bjarnaflag

- 300-560 m y.s.
- NÍ: 17 km²
- 133 teg. háplantna
- 45 teg. mosa og 14 teg. fléttna
- á válista: naðurtunga
- sjaldgæfar: dvergtungljurt, renglutungljurt, keilutungljurt, línstör
- 6 jarðhitamosar, þar af 2 á válista

Faghópur 1 2009:
verðmætat
Tegundir lífvera: plöntur
Háhitasvæði

Tegundir lífvera: plöntur

[illegible]

Gjástykki

- verður að teljast til hálendis: 390-540 m y.s.
- Ní: 11 km²
- 49 teg. háplantna
- 30 teg. mosa og 11 teg. fléttna
- á válista: naðurtunga
- 3 jarðhitamosar, og að auki 2 mosar á válista
- 1 fléttutegund með hátt verndargildi

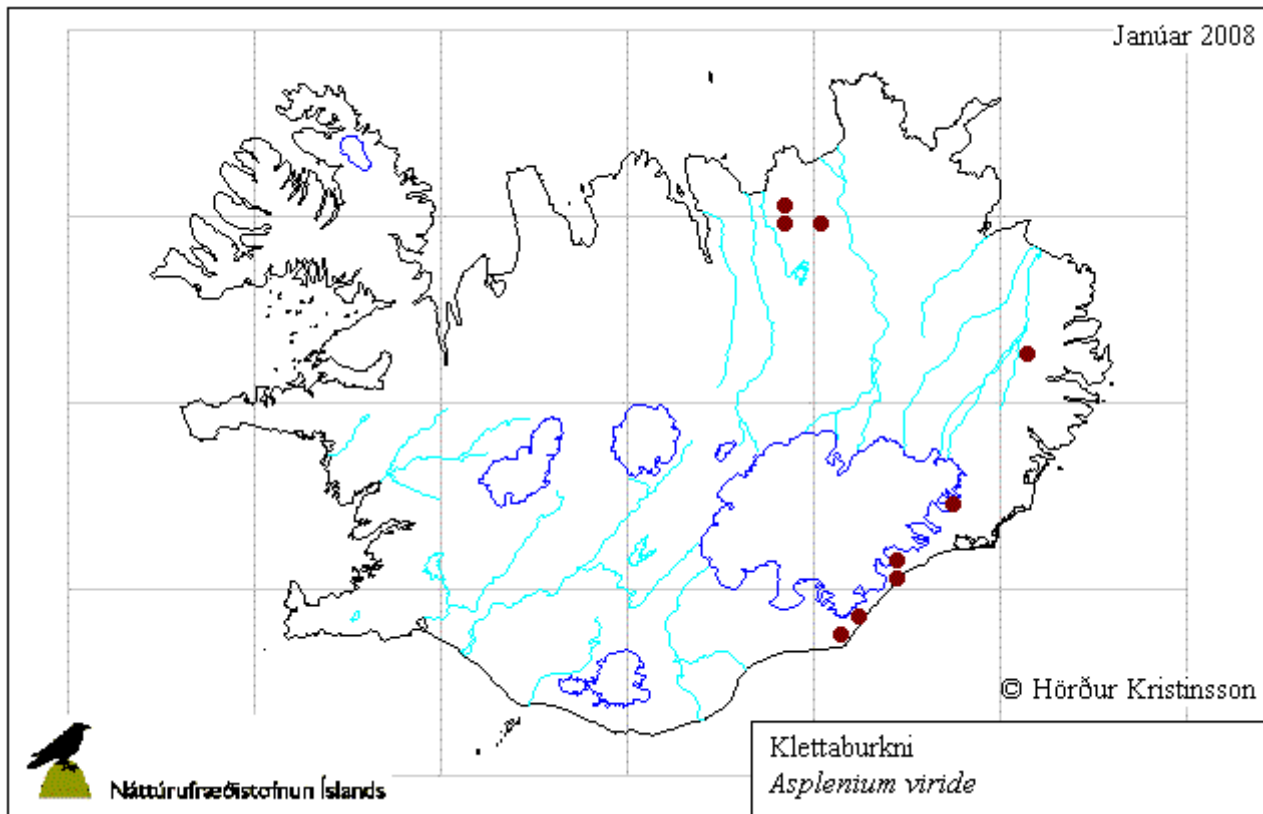
Faghópur 1 2009:
verðmætatmat
Tegundir lífvera: plöntur
Háhitasvæði

Tegundir lífvera: plöntur

[illegible]

Þeistareykir

- verður að teljast til hálendis: >300-540 m y.s.
- NÍ: 48 km²
- 171 teg. háplantna
- 48 teg. mosa og 68 teg. fléttna
- á válista: naðurtunga og klettaburkni
- 2 jarðhitamosar
- 1 fléttutegund á válista, og önnur með hátt verndargildi

Klettaborkni (*Asplenium viride*) er mjög smávaxinn burkni, með einfjaðraðar blöðkur. Miðstilkur blöðkunnar er grænn, og þekkist klettaborkninn á því frá svartburkna sem hefur svipaða blöðku með svörtum miðstreng. Klettaborkninn vex í klettasprungum, og hefur fundizt á fremur fáum stöðum á austanverðu landinu frá Höfuðreiðarmúla við Reykjaheiði í norðri til Fagurhólsmýrar í suðri. Hann er friðaður eins og allir íslenzkir burknar af ættkvíslinni *Asplenium*.

Faghópur 1 2009:
verðmætat
Tegundir lífvera: plöntur
Háhitasvæði

Tegundir lífvera: plöntur

[illegible]

Fremri Námar

- liggur hátt: 760-960 m y.s.
- Ní: ca 10 km²
- 29 teg. háplantna
- 17 teg. mosa og 14 teg. fléttna
- á válista: naðurtunga
- 2 jarðhitamosar

Tegundir lífvera: plöntur

		Suðvesturland – Reykjanesskagi-Hengill								Miðhálandi				Norðausturland				
		vægi	Reykjanes – Stóra Sandvík	Eldvörp og umhverfi	Krýsuvíkursvæði	Brennisteinsfjöll	Hengill	Grændalur	Ölfusdalur	Kerlingarfjöll	Torfajökull	Hágöngur - Köldukvíslarbotnar	Vonarskarð	Kraftla - Leirhnjúkur	Bjarnaflag - Námafjall	Peistareykir	Gjástykki	Fremri Námar
Plöntur	auðgi - fjölbreytni	0.3	4	4	13	1	8	20		4	13	1	8	8	8	8	1	1
	fágæti	0.3	8	4	13	4	8	20		4	13	1	4	8	8	8	4	1
	alþjóðleg ábyrgð																	
	HLUTEINKUNN		12	8	26	5	16	40		8	26	2	12	16	16	16	5	2